

In weer en wind

30 kunstwerken in Groningen

Zonder titel

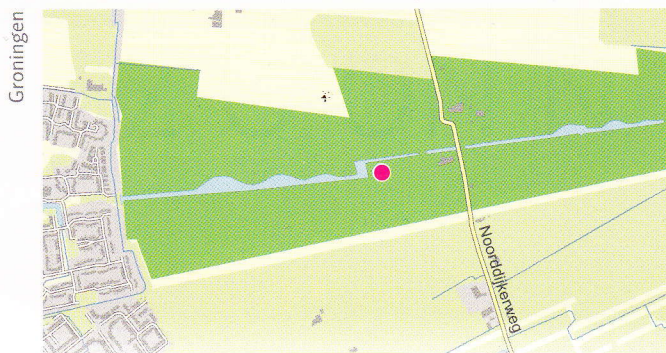

Op een ruim grasveld, omzoomd door bomen en bosjes, staat een grote, indrukwekkende kolos. Het zou een scheefgezakte poort kunnen zijn uit lang vervlogen tijden van ridders en kastelen. Of misschien is het nog ouder – een grafmonument uit de steentijd; een soort hunebed voor een belangrijke strijder die het land verdedigde tegen gevaarlijke indringers. Ware het niet dat de bovenste vorm is gelast van platen cortenstaal en die techniek moest toen nog uitgevonden worden. Bij een abstract kunstwerk zonder duidelijke verwijzingen naar de zichtbare werkelijkheid en zonder titel is het vrijuit associëren. De archaïsche vormen, de ruwe steen en de landschappelijke plek voeren je gedachten naar onbekende oorden en tijden. Maar het kan ook veel prozaïscher; niet lang geleden bleek iemand er het euroteken in te zien dat ten grave wordt gedragen door twee doodgravers van ongelijke afmetingen.

De dolomieten die kunstenaar Gjalb Blaauw voor het beeld gebruikte, komen uit de steengroeve Anröchte in het Duitse Ruhrgebied, waar ze in vorm zijn gezaagd. Daarna zijn de blokken vrijwel niet bewerkt waardoor ze een primitieve en pure uitstraling hebben. De kunstenaar heeft groot respect voor deze steensoort en zei eens: "Je realiseert je natuurlijk wel dat het materiaal waarmee je werkt miljoenen jaren oud is, en dat heeft wel iets. (...) Je zit een beetje aan de aardkorst te knabbelen."¹

De twee staanders zijn van verschillende hoogte en er tussen rust een gelaste cortenstalen vorm. Het metaal contrasteert met de stenen; het is uitgesprokener van kleur en veel meer vormgegeven, met een haast vrolijk golvend middendeel. De schuine stand verleent het kunstwerk dynamiek; het wekt de suggestie dat het ijzer zo weg kan glijden. Een kleine opstaande rand in de drager lijkt het gevaarte tegen te houden. In de loop van de tijd raakten steen en staal visueel meer verbonden: roestsporen lopen van het laagste punt in het metaal naar beneden over de kortste pijler. De inhoudelijke betekenis is dan misschien niet eenduidig, wel is zeker dat het kunstwerk over bouwen en stapelen gaat. Over het tarten van de zwaartekracht en massa's die elkaar in evenwicht houden; over het spel dat licht en lucht spelen met de monumentale volumes.

Coördinaten: 53.25149 / 6.61971

¹ Wijkkel, Ida, Tent. Cat. Gjalb Blaauw. Beelden 1970-1992, Leeuwarden (Fries Museum), 1992, p. 5.